

საქართველოს ეკლესიის ორგანიზაცია

(თბილისი ბიბლიოთეკის კოლექციაში
დარჩენილი საბეჭდო 1917 წ.
ნაბეჭდო).

1917 წ.
თბილისი.

საზოგადო დებულებანი.

§ 1. საქართველოს ეკლესია არის „ერთის წმიდის კათოლიკე და სამოციქულო ეკლესიის“ საფუძველზე დამყარებული სარწმუნოებრივი საზოგადოება, რომელსაც შეადგენენ ყველა მართლმადიდებელნი ქართველნი და აგრეთვე თავისი სურვილისამებრ ის მართლმადიდებელნი არა ქართველნიც, რომელნიც საქართველოს ძველი საკათალიკოსოს საზღვრებში ცხორობდენ.

შენიშვნა: მართლმადიდებლობითი სარწმუნეობის მიღება მარწმუნის საკუთარ სინდისზეა დამოკიდებული; ხოლო, რამდენადაც საქმე ბავშვების შეყვარება, ეკლესიის წევრათ მათი მიღება თუიქ იდან გაყვანა მშობლებისა და მზრუნველების საქმეა.

§ 2. საქართველოს ეკლესიის მიზანია მი ი წევრების სარწმუნოებრივ მოთხოვნილებათა დაკმაყოფილება და მათი ზნეობრივი სრულყოფა ქრისტეს მცნების თანახმად: „იყვენით თქვენ სრულ, ვითარცა მამაჲ თქვენი ზეცათაჲ სრულ არს“ (მთ. V, 48).

§ 3. საქართველოს ეკლესია დამოუკიდებელია სხე ავტოკეფალ ეკლესიისაგან, ესეიგი ჰყავს დამოუკიდებელი იერარქია, სარგებლობს საკუთარის კანონმდებლობისა სამართლის უფლებით და აქვს განსხვავებული საეკლესიო ჩვეულებანი და სამღვდლო წესები.

§ 4. საქართველოს ეკლესია იპყრობს თვის წევრებს მხოლოდ სარწმუნოებრივ-ზნეობრივის მხრით და მიზნად არა აქვს შეეხოს მათ როგორც წევრებს სახელმწიფოსას ან რომლისამე პოლიტიკურის ორგანიზაციისას. მზავსადვე არც სახელმწიფო უნდა ირეოდეს ეკლესიის შინაგან წყობილებასა და ცხოვრებაში; სახელმწიფო ვალდებულია მხოლოდ უზრუნველყოს ეკლესიის წევრთა სარწმუნოებრივი თავისუფლება და მის დაწესებულებათა ხელ შეუხებლობა, აგრეთვე ამ დაწესებულებათა იურიდიული უფლებანი და მატერიალური მოთხოვნნი ღებანი.

მართვა-გამგეობა.

§ 5. მართვა გამგეობის მხრით საქართველოს ეკლესია განიყოფა ეპარქიებად და ეპარქიები ოლქებად, ხოლო ოლქებში სამრევლოებად.

§ 6. საქართველოს ეკლესიაში შემდეგი ეპარქიებია:

ა) მცხეთის (სამწყსო: ღუშეთის მაზრა). კათედრა მცხეთაში—სვეტიცხოველში, რომლის მწყემსმთავარი არის „მთავარ ეპისკოპოსი მცხეთისა და სრულიად საქართველოს კათალიკოზ პატრიარქი“. კათალიკოზის რეზიდენცია თფილისშია. მასვე იქვემდებარებიან (პირდაპირ) საქართველოს ძველი საკათალიკოზოს საზღვრების გარეშე მცხოვრები მართლმადიდებელი ქრთველებიც.

ბ). ქუთაისის (სამწყსო: წყალწითელისა და ხონისწყლის ქვემოთ მდებარე ნაწილი იმერეთისა ანუ ქვემო იმერეთი). კათედრა ქუთაისში და მწყემსმთავრის ბინაც იქვე. მწყემსმთავარი იწოდება „ქუთაისის მიტროპოლიტად“ ანუ მოკლედ: „ქუთათელად“.

გ). თფილისის (სამწყსო: თფილისისა და ბორჩალოს მაზრები). კათედრა თბილისში, რომლის მწყემსმთავარი ცხოვრობს თფილისში და იწოდება: „თფილისის მიტროპოლიტად“ ანუ მოკლედ: „თფილელად“.

შენიშვნა. თფილელი, როგორც კათალიკოზის უახლესი ადგილობრივ მღვდელმთავარი, არის მასაყდრე კათალიკოზისა.

დ) ჭყონდიდის (სამწყსო: სენაკისა და ზუგდიდის მაზრები). კათედრა მარტვილში, ხოლო ეპისკოპოზის რეზიდენცია ახალსენაკში (ან მარტვილშივე?). მღვდელ მთავრის წოდება: „ჭყონდიდელი“.

ე). ალავერდის (სამწყსო: თელავისა და თიანეთის მაზრები). კათედრა ალავერდში, ხოლო ეპისკოპოსის ბინა თელავში. მღვდელმთავარი იწოდება: „ალავერდელად“.

ზ). გენახის (იმერეთის ნაწილი წყალწითელისა და ხანისწყლის ზემოთ ანუ ზემოიმერეთი). კათედრა გელათში, ხოლო

ეპისკოპოსის ბინა ქალაქ ზესტაფონში. მღვდელმთავრი წოდება: „გენათელი“.

ზ). ბოდბის (სიღნაღის მაზრა და ზაქათალის ოლქი). კათედრა ბოდბეში, ხოლო ეპისკოპოსის მუდმივი ბინა სიღნაღში. მღვდელმთავარი იწოდება „ბოდბელად“.

ც). ჯუმათის (ოზურგეთის მაზრა, ბათუმის მხარე და საერთოდ ქორაზის ხეობაში მცხოვრები მართლმადიდებელი ქართველობა). კათედრა ჯუმათში, ხოლო ეპისკოპოსის რეზიდენცია ბათუმში. მღვდელმთავრის სახელწოდება: „ჯუმათელი“.

თ). აწყვერის (ბორჯომის ხეობა ტაშისკარის ზემოთ, ახალციხისა და ახალქალაქის მაზრები, აგრეთვე ყარსის ოლქსა და არდაგანის მხარეში მცხოვრები მართლმადიდებელი ქართველები). კათედრა აწყვერში (დროებით ზარზმაში), ხოლო ეპისკოპოსის ბინა ახალციხეში. მღვდელმთავრის წოდება: „მაწყვერელი“.

ი). ცხუმის ან სუხუმისა (სამწყსო: სამურზაყანო და სუხუმის ოლქში მცხოვრები ქართველობა, აგრეთვე სურვილსამებრ აფხაზებიც). კათედრა და ეპისკოპოსის რეზიდენცია სუხუმში. მღვდელმთავარი იწოდება: „ცხუმელად“.

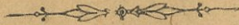
იპ). ურბნისის (სამწყსო: გორის მაზრა ტაშისკარამდე და სურვილისამებრ ამიერ კავკასიის ოსებიც). კათედრა ურბნისში, ხოლო ეპისკოპოსის რეზიდენცია გორში. ეპისკოპოსის წოდება: „ურბნელა“.

იზ). ნიკორწმიდის (რაჭის მაზრა) კათედრა და ეპისკოპოსის ბინა ნიკორწმიდაში. მღვდელმთავრის წოდება: „ნიკორწმიდელი“.

იზ). ცაგერის (ლეჩხუმი და სვანეთი). კათედრა და ეპისკოპოსის ბინა ცაგერში. მღვდელმთავრის წოდება: „ცაგერელი“.

შენიშვნა. ამ სიაში კათედრები მათი უბინატესობის მიხედვითაა დაწესებული. ამ სიის შეცვლა და შეკლება სრულიად საქართველოს საეკლესიო კრების კომპეტენციას ეკუთვნის.

§ 7. საქართველოს ეკლესიას მთლიანად და ნაწილობრივ (ცხარქიას, ოლქსა და სამრევლოს) განაგებენ კრებები (სრულიად საქართველოს ეკლესიისა, სავარქიო, საოლქო და სამრევლო), რომელთაც აღმასრულებელ ორგანოებად ჰყავს საბჭოები (საკათალიკოზო, სავარქიო, საოლქო და სამრევლო).

სენტირალური გაგეოგრაფია

§ 8. საქართველოს ეკლესიის განაგებს სრულიად საქართველოს საეკლესიო კრება, რომელიც შესდგება სამღვდელთა, მონაზონთა და ერისგანთა წარმომადგენელთაგან. თვითეული საეკლესიო ოლქი ამ კრებაზე ჰგზავნის ერთს მღვდელს, ერთს მთავარ დიაკონს ან წიგნის მკითხველს და ორს ერისგანს; მონაზონთაგან თვითეული ეპარქია ჰგზავნის ორს წარმომადგენელს: ერთს ბერმონაზონს და ერთსაც ქალმონაზონს; თითო წარმომადგენელს ჰგზავნიან აგრეთვე მთელი საკათალიკოზოს საეკლესიო სასწავლებლებიც. ამით გარდა საეკლესიო კრების აუცილებელ წევრებათ ითვლებიან ყველა ქართველი მღვდელმთავრები.

§ 9. სრულიად საქართველოს საეკლესიო კრებას თავმჯდომარეობს კათალიკოზი, ხოლო, როცა იგი არ არის, მისი მოსაყდრე, და თუ მოსაყდრეც არ არის, ერთერთი მღვდელმთავარი კრებისავე არჩევით. კრებავე აირჩევს პოეზიდიუმს დანარჩენ წევრებსა და მდივნებს. კრება არის ჩვეულებრივი — სამ წელიწადში ერთხელ და არაჩვეულებრივი — როცა საჭიროება მოითხოვს, კრებას იწვევს საკათალიკოზო საბჭო, კრება კანონიერია, რამდენი წევრიც უნდა გამოცხადდეს.

§ 10. სრულიად საქართველოს საეკლესიო კრების კომპეტენციას ექვემდებარება: ა) ადგილობრივი საეკლესიო კანონმდებლობა; ბ) უზენაესი საეკლესიო სამართალი; გ) საბოლოოდ გარჩევა და გადაწყვეტა იმ საქმეებისა, რომელთაც მას საკათალიკოზო საბჭო წარმოუდგენს: დ) არჩევა კათალიკოზისა, საკათალიკოზო საბჭოს და საკათალიკოზო სამართლის წევრებისა და ამათი კანდიდატებისა; ე) ახალი ეპარქიების გახსნა ან არსებულ ეპარქიათა საზღვრების გადამიჯვნა და კათედრების აღდგენა ან დაარსება; ვ) ზრუნვა სასულიერო

რო სასწავლებელთა დაარსებისა და ნივთიერად უზრუნველყოფისათვის.

§ 11. საეკლესიო კრების აღმასრულებელი მუდმივი ორგანო არის საკათალიკოზო საბჭო. საკათალიკოზო საბჭო შესდგება რვა წევრისაგან, რომელთაგან ოთხი სასულიეროა (ორი მღვდელი, ერთი მთავარდაკონთა ან წიგნის მკითხველთა წარმომადგენელი, ერთი მონაზონთა წარმომადგენელი) და ოთხი საერო. საბჭოს წევრს საეროთაგანს უნდა ჰქონდეს მიღებული მაღალი განათლება, ხოლო კრებულთაგანს არა უმცირეს საშუალო განათლებისა. საბჭოს წევრნი აღირჩევიან საეკლესიო კრების მიერ ექვსი წლის ვადით; ყოველი სამი წლის განმავლობაში ხდება მათი გამოცვლა შემდეგი წესით: პირველად საბჭოდან გადის ოთხი წევრი (ორი სასულიერო და ორი საერო) წილის ყრით, შემდეგში კი — არჩევის უხუცესობის კვალობაზე. საბჭოს თავმჯდომარეობს კათალიკოზ-პატრიარქი, ხოლო როცა კათალიკოზი ავათა ან სხვაგან სადმეა, მისი მოსაყდრე. დასახელებული რვა წევრის გარდა საბჭოში გადამწყვეტის ხმით მონაწილეობას იღებს ორ-ორი მღვდელმთავარი, რომელნიც გამოიწვევიან ეპარქიებიდან რიგრიგობით ოთხ-ოთხი თვის ვადით. საბჭოს სხდომის დღეებსა და საქმეების განხილვის წესრიგს აწესებს თავმჯდომარე, სხდომა კვირაში ორჯერ მაინც უნდა მოხდეს და ის კანონიერა, თუ შვიდი წევრი მაინც დაესწრება თავმჯდომართურთ. საბჭოში საკითხი უბრალო ხმის უმეტესობით სწყდება; ხოლო, როცა ხმები თანაბრად იყოფა, მაშინ ის აზრი უპირატესობს, რომელსაც თავმჯდომარე ემხრობა. ის დადგენილება, რომლის თანახმა თავმჯდომარე არაა, უკანასკნელის სურვილით შეიძლება საეკლესიო კრებას წარედგინოს, თუმცა ამით მისი სისრულეში მოყვანა არ ჩერდება.

§ 12. საკათალიკოზო საბჭოს სამსახურის მხრით ექვემდებარებიან როგორც მღვდელმთავარნი და სასულიერო პირნი, აგრეთვე საეკლესიო დაწესებულებანი და მათში მოსამსახურენი, ხოლო სარწმუნოებისა და საეკლესიო დისციპლინის მხრით ყოველი წევრი საქართველოს ეკლესიისა. საბჭოს დადგენილებანი სავალდებულოა ყველა დაწესებულებათა და ეკლესიის

წევრთათვის, იმათი შეცვლა შეუძლიან მხოლოდ საბჭოს და საეკლესიო კრებას. საკათალიკოზო საბჭო თავისი ფუნქციების აღსრულების დროს ხელმძღვანელობს საღმრთო წერილით, მსოფლიო და ადგილობრივ (მათ შორის საქართველოს ეკლესიის) კრებათა დადგენილებით და სახელმწიფოში მომქმედ კანონმდებლობით. საკათალიკოზო საბჭოს აქვს დამხმარე ორგანოები: კანცელარია, სამოსწავლო კომიტეტი, სამეურნეო გამგეობა და სამონასტრო გამგეობა; ამათ გარდა საბჭოს ჰყავს იუჯისკონსულტი.

§ 13. საკათალიკოზო საბჭოს ექვემდებარება შემდეგი საქმეები: ა) ზრუნვა საეკლესიო სწავლა-მოდღვრებისა და ქართული ღვთისმეტყველების აყვავებისა და შეურყვნელად დაცვისათვის; ბ) ზრუნვა სამწყსოთა სარწმუნოებრივ-ზნეობრივი წარმატებისათვის; გ) საეკლესიო კანონთა და საქართველოს საეკლესიო კრების დადგენილებათა განმარტება; როცა საჭიროება მოითხოვს, ახალი კანონპროექტის შემუშავება და საგარეო საბჭოებთან შეთანხმებით, დროებით, მორიგ საეკლესიო კრებამდე, ცხოვრებაში გატარება; კრებას უფლება აქვს დაადასტუროს ან უარჰყოს ამ წესით ცხოვრებაში გატარებული კანონი; დ) თვალყურის დევნება მის ქვეით მღვდომ პირთა და დაწესებულებათა მოქმედებისა; ე) ზრუნვა მონასტერთა, ტაძართა, საქველმოქმედო და საგანმანათლებლო დაწესებულებათა კეთილ-მოწყობისა და წარმატებისათვის; ვ) წინასწარი განხილვა და სათანადო დაწესებულებათა წინაშე შუამდგომლობის აღძრვა მონასტერთა, ეკლესიათა, საქველმოქმედო და სამოსწავლო-საგანმანათლებლო დაწესებულებათა დაარსების შესახებ; ზ) სათანადო სახელმწიფო დაწესებულებათა და თანამდებობის პირთა წინაშე საეკლესიო საქმეთა გამო შუამდგომლობის აღძრვა; ც) ზრუნვა სამღვდლოების ქონებრივად უზრუნველ-ყოფისათვის; თ) ზრუნვა სამსახურიდან გასულ სამღვდლო პირთა, საეკლესიო მოხელეთა და სამღვდლოების ქვრივ-ობოლთათვის; ი) ზრუნვა საღმრთო და საეკლესიო-საღვთისმსახურო წიგნთა შედგენისა, შესწორებისა და გამოცემისათვის; ია) მღვდელმთავართა არჩევნების დამტკიცება და მათი სამსახურიდან განთავისუფლება

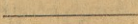
იბ) რევიზიის დანიშვნა სხვა და სხვა საქიროებათა და შემთხვევათა გამო; იგ) ეპარქიებისა და საეკლესიო დაწესებულებათა ხარჯთაღრიცხვის განხილვა-დამტკიცება; იდ) საეპარქიო და სხვა და სხვა საეკლესიო დაწესებულებათა წლიური ანგარიშების განხილვა და მთელი საკათალიკოზოსს წლიური ანგარიშის შედგენა კრებისათვის წარსადგენად; იე) საეკლესიო უძრავ ქონებათა შენა-განთვისების დამტკიცება; ივ) საბოლოოდ გარჩევა და დამტკიცება საეპარქიო საბჭოთაგან შემოსულ საქმეთა; იზ) ბერობისა და სასულიერო წოდებისაგან განთავისუფლების საბოლოოდ დადასტურება; იც) განქორწინების პროცესის საბოლოოდ განხილვა და დადასტურება; ით) ნებართვა საკათალიკოზოში ნებაყოფლობითი შეწირულების საქველმოქმედო მიზნით შეკრებისა; კ) სხვა ავტოკეფალ ეკლესიებთან ურთიერთობის დაქვერ კ) წინასწარი მუშაობა და განკარგულება სრულიად საქართველოს საეკლესიო კრების მოწვევისათვის და აგრეთვე ამ კრებაზე განსახილველ საკითხთა წინასწარი დამუშავება და მასალების შეკრება კბ) ხელმძღვანელობა კათალიკოზის არჩევნებისა; კგ) მიცემა დროებითის თავისუფლებისა, ერთ თვეზე მეტი ადრით, ეპისკოპოსებისა საკათალიკოზო საბჭოსა და საკათალიკოზო სასამართლოს წევრებისა და საბჭოს დამხმარე ორგანოთა გამგეთათვის; კზ) განხილვა და გადაწყვეტა იმ საქმეებისა, რომელნიც საეპარქიო საბჭოებიდან გადმოეცემა.

§ 14. კათალიკოზი, საქეთმპყრობელად ეკლესიისა ითვლება, მთავარეპისკოპოსი მცხედისა და სრულიად საქართველოს კათალიკოზ-პატრიარქი, რომელსაც ირჩევს სრულიად საქართველოს საეკლესიო კრება როგორც სასულიერო, ისე საერო პირთაგან.

შ ე ჩ ი შ ვ ნ ა. საკათალიკოზო კანდიდატისათვის ბერობის მიღება სავალდებულო არაა. თიზიკურისა და ზნეობრივის მხრით იგი უნდა აკმაყოფილებდეს საეკლესიო კანონთა მოთხოვნებს და უნდა დატკიცდეს მიღებულ უმაღლესი საზოგადო განათებას და შესაფერი სადუთისმეტყველო მამზადებას.

§ 15. კათალიკოზ-პატრიარქი არის „პირველი თანასწორთა შორის“ (მოციქ. კან. 34) და მისი კომპეტენცია

ასეთია: ა) ის თავმჯდომარეობს სრულიად საქართველოს სა-
ეკლესიო კრებას, საკათალიკოზო საბჭოს და საკათალიკოზო
სასამართლოს; ბ) მწყემსთმთავრულად მიმოიხილავს საკათა-
ლიკოზოს ეპარქიებს და ხელმძღვანელობას უწევს ეპისკოპო-
სებს საეპარქიო მართვა-გამგეობაში; გ) მის სახელს იხსენიე-
ბენ წირვა-ლოცვის დროს საკათალიკოზოს მღვდელმთავარი
და სამღვდლოება; დ) იგი აძლევს დროებითს თავისუფლებას:
ეპისკოპოსებს, საკათალიკოზო საბჭოსა და სასამართლოს
წევრების და საბჭოს დამხმარე ორგანოთა გამგეებს არა უმე-
ტეს ერთის თვისა, ხოლო საეპარქიო მართვა-
გამგეობის ორგანოთა და სასამართლოს თავმჯდო-
მარეებს და წევრებს ორი თვიდან და მეტის. ე) აგრეთვე აძ-
ლევს დათხოვნითს სიგელებს იმ ეპისკოპოსებს, რომელნიც
ეპარქიიდან დროებით სხვაგან სადმე მიდიან; ვ) როგორც
თავმჯდომარე საკათალიკოზო სასამართლოსი, იგი იღებს სა-
ჩივარს ეპისკოპოსთა, საკათალიკოზო საბჭოს წევრთა, საე-
პარქიო კრებათა და საეპარქიო დაწესებულებათა (საბჭოსა
და სასამართლოს) შესახებ და აძლევს ამ საჩივრებს კანონიერ
მსვლელობას; ზ) როგორც თავმჯდომარე საკათალიკოზო სა-
ბჭოსი, ის ზრუნავს ეპისკოპოსოდ დარჩენილ ეპარქიებზე,
ხელმძღვანელობს საეპისკოპოსო კანდიდატურის გამოძებნასა
და დასახელებას; ც) საჭირო შემთხვევაში, საბჭოს მინდობი-
ლობით, ის აძლევს რჩევას და მწყემსთმთავრულ შენიშვნას
ეპისკოპოსებსა და საეპარქიო მართვა-გამგეობის ორგანოთა
და სასამართლოს თავმჯდომარეებსა და წევრებს; თ) საბჭო-
სავე მონდობილობით იმას მიწერ-მოწერა აქვს სხვა ავტოკე-
ფალ ეკლესიებთან და სახელმწიფოს უმაღლეს დაწესებუ-
ლებებთან.

საეპარქიო მართვა-გამგეობა.

§ 16. საეპარქიო მმართველობის მთავარი ორგანო არის საეპარქიო კრება, რომელიც ორგვარია: ჩვეულებრივი წელიწადში ერთხელ და არაჩვეულებრივი—საჭიროებისდაგვარად. კრებას იწვევს საეპარქიო საბჭო და თავმჯდომარეობს ადგილობრივი მღვდელმთავარი; როცა მღვდელმთავარი არ არის, კრება თვითონ ირჩევს თავმჯდომარეს სამღვდლო პირთა შორის. კრებავე ირჩევს პრეზიდენტის დანარჩენ წევრებს და მდივნებსაც. საეპარქიო კრებას შეადგენენ: სამღვდლოთა—მონაზონთა და ერისგანთა წარმომადგენელი. სახელდობრ: თვითეული ოლქიდან თითო მღვდელი, ერთი მთავარდიაკონი ან წიგნის მკითხველი და ორი ერისგანი, აგრეთვე ორი წარმომადგენელი ეპარქიის მონასტრებისა (ერთი ბერმონაზნი და ერთი ქალმონაზონი) და თითო წარმომადგენელი საეკლესიო სასწავლებლებისა ეპარქიაში.

§ 17. საეპარქიო კრების უფლებას შეადგენს: ა) ეპისკოპოსისა, საეპარქიო საბჭოსა და საეპარქიო სასამართლოს წევრთა და მათი კანდიდატების არჩევა; ბ) თვალყურის დევნება საეპარქიო ცხოვრებისა და საეპარქიო დაწესებულებათა მოქმედებისა; გ) ეპარქიის დანაწილება საოლქოებად, ან არსებულ ოლქთა გადამიჯვნა; დ) ზრუნვა საეკლესიო, სამოსწავლო და საგანმანათლებლო დაწესებულებათა დაარებისა, გაუმჯობესებისა და ნივთიერ საშუალებათა გამონახვისათვის ეპარქიაში; ე) ადგილობრივი საბჭოს მიერ შემუშავებულ წესთა და ინსტრუქციების დამტკიცება.

§ 18. საეპარქიო კრების აღმასრულებელი ორგანო არის საეპარქიო საბჭო. საბჭოს თავმჯდომარეობს ადგილობრივი მღვდელმთავარი, ხოლო, როცა იგი არაა, მაშინ საბჭოს წევრები თვის შორის არჩევენ თავმჯდომარეს (უსათუოთ სამღვდლო პირთაგან). ეპისკოპოსს გარდა საბჭოში შედის რვა წევრი: სამი მღვდელი, ერთი მთავარდიაკონი ან წიგნის მკითხველი და ოთხი ერისგანთა წარმომადგენელი. საბჭოს წევრები ირჩევიან საეპარქიო კრების მიერ სამის წლის ვადით. ამათ

გარდა საბჭოს ჰყავს მდივანი, რომელსაც თვით საბჭო მოიწვევს.

§ 19. საეპარქიო საბჭოს კომპეტენციას ექვემდებარება: საწმენოების- და ზნეობის დაცვა-გამტკიცებისათვის ზრუნვა ეპარქიაში; ბ) თვალყურის დევნება სამონასტრო და საეკლესიო ქონებათა მართვა-გამგეობისა ეპარქიაში; გ) განხილვა იმ საქმეებისა, რომელთაც მას საოლქო კრებები ან საოლქო საბჭოები წარმოუდგენენ; დ) თვალყურის დევნება ყველა საეკლესიო დაწესებულებათა და საეკლესიო თანამდებობის პირთა მოქმედებისა ეპარქიაში; ე) განხილვა საკითხისა ახალი ოლქების გახსნის ან არსებულ ოლქთა შემცირებისა გინდ გაყოფისა და გადაშიჯვნისა ეპარქიის ფარგლებში; ვ) მოწვევა საეპარქიო კრებისა და ამ კრებაზე განსახილველ საკითხთა წინასწარი დამუშავება; ზ) გაცემა ისეთის დოკუმენტებისა, რომელნიც მორწმუნეთა მოქალაქეობრივ მდგომარეობას შეეხებიან; ს) საეპარქიო წლიურ ანგარიშის შედგენა საეპარქიო ეკლესიებისა და საკათალიკოზო საბჭოსათვის წარსადგენად; თ) ბერობისა და სასულიერო წოდებიდან განთავისუფლების შესახებ თხოვნის განხილვა და განაჩენის გამოტანა, რომელსაც მოახსენებს საკათალიკოზო საბჭოს; ი) განქორწინების საქმის დაწყება და წარმოება.

შენიშვნა: საბჭოში საქმეები წყდება უბრალო ხმის უმეტესობით. მაგრამ, რთიცა საბჭოსა და მღვდელმთავრის შორის უთანხმოებაა, მაშინ სსდაფო საქმე გადაეცემა საკათალიკოზო საბჭოს

§ 20. ეპისკოპოსი. ეპისკოპოსი არის ეპარქიის საწმენოებრივ-ზნეობრივი ცხოვრების ხელმძღვანელი და განაგებს ეპარქიას საეპარქიო საბჭოსთან ერთად. საეპისკოპოსო კანდიდატს ირჩევს საეპარქიო კრება, ხოლო ამტკიცებს საკათალიკოზო საბჭო და ხელდაასხამს კათალიკოზი ეპისკოპოსთა კრებათურთ. საეპისკოპოსო კანდიდატს უნდა ჰქონდეს მიღებული უმაღლესი განათლება და შესაფერი საღვთისმეტყველო

ლის ყრივთ გადის საბჭოდან, მაგრამ შეუძლიან მეორედაც არჩეულ იქნას. საბჭოს ჰყავს მდივანი, რომელსაც იწვევს თვით საბჭო.

§ 25. საოლქო საბჭო: ა) აღგენს საოლქო წლიურ ანგარიშს, რომელსაც წარუდგენს საოლქო კრებასა და საეპარქიო საბჭოს; ბ) წინასწარ დაიმუშავებს საკითხებს, რომელნიც საოლქო კრებას უნდა წარედგინოს განსახილველად; გ) იწვევს საოლქო კრებას და ხელმძღვანელობას უწევს სამრევლო კრებებს ოლქში; დ) იძლევა საჭირო ცნობებს ოლქის დაწესებულებათა და მოსამსახურე პირთა შესახებ, როცა ამას უმაღლესი საეკლესიო დაწესებულებანი მოითხოვენ; ე) ზრუნავს მოაწესრიგოს კრებულის წევრთა შორის ამტყდარი უთანხმოებანი საძმო შემოსავლისა და საზოგადოდ სამეურნეო საქმეების გამო, აგრეთვე ამავე ხასიათის უთანხმოებანი კრებულის წევრთა და სამრევლო საბჭოებს შორის და სხვ.

შენაშენა. დაწვრილებითს ინსტრუქციას საოლქო საბჭოებისათვის შეიმუშავებს საკათალიკო საბჭო.

ს ა მ რ ე ვ ლ ო

§ 26 სამრევლო არის ერთის სარწმუნოებრივ-ზნეობრივის მიზნით, ურთიერთ დახმარების აზრით, საეკლესიო მეურნეობით, საკუთარის კრებულის ხელმძღვანელობით, საერთო ტაძრის გარშემო შემოკრებული და ეპისკოპოსზე კანონიერად დამოკიდებული მორწმუნეთა საზოგადოება.

შენიშვნა. სამრევლო იურიდიულ ჰიპს წარმოადგენს.

§ 27 სამრევლოს გახსნა არ შეიძლება, უკეთეს მორწმუნეთა რიცხვი იმდენად მცირეა, რომ საკუთარი ტაძრისა და კრებულის შენახვა არ შეუძლია. თვითეულ სამრევლოს უჭირავს განსაზღვრული ტერიტორია, რომლის საზღვრები შეიძლება შეიცვალოს სხვა სამრევლოებთან შედარებით და სათანადო საეკლესიო მთავრობის ნებართვით.

შენიშვნა: ქალაქებში სამრევლოთათვის ტერიტორიალური პრინციპის დაცვა სავალდებულო არ არის.

§ 28 მრევლად ითვლება ყოველი მორწმუნე, რომელიც განსაზღვრულს სამრევლოს ეკუთვნის, შეტანილია სამრევლო წიგნში და მონაწილეობას იღებს ყველა ხარჯებში, რასაც სამრევლო ეწევა.

შენიშვნა: როდესაც მორწმუნეს ერთი სამრევლოს ტერიტორიიდან მეორისში უხდება გადასვლა (მაგალ. ქალაქებში), მას შეუძლია, თუ მოისურვებს, წინანდელი სამრევლოს წევრად ღარიბეს.

§ 29 ყოველ სამრევლოს აქვს თავისი საკუთრება, რასაც შეადგენენ სხვადასხვა სახელწოდებისა და დანიშნულების თანხები და მათი შემოსავალი, სანთლის მოგება, ტაძარში, სამრევლოში ან სხვაგან შეგროვილი შემოწირულობა სასაფლავოს შემოსავალი, სამრევლო და საკრებულო ადგილმამული და მისი შემოსავალი, ყოველგვარი საგანმანათლებ-

ლო და საქველმოქმედო ხასიათის შემოწირულება, საკრებულო სახლები, ტაძარი და მისი სამკაული, სასაფლაო და სხვა. ამ საკუთრებას სამრევლო განაგებს შესაფერ ორგანოთა საშუალებით.

შენიშვნა 1. ტაძარი არის მონაწილეთა სამლოცველო შენობა, სამრევლო, საეკლესიო, სახელმწიფო ანუ კერძო ქველმოქმედთა ხარჯით აკეთული. ერთსა და იმავე სამრევლოში შეიძლება იყოს ზედმიწერილი ტაძარი, რომელშიაც, თუ საჭიროება მოითხოვს და მოსახერხებელიც იქნება, სრულდება ყოველგვარი ღვთისმსახურება.

შენიშვნა 2 მიცვალებულთა დასამარხად სამრევლოს მიჩენილი აქვს საგანგებო ადგილი—სასაფლაო. სამრევლოს შეუძლია საფლავებისთვის განსაზღვრული ფასი დააწესოს, მხოლოდ ღარიბები უფასოდ უნდა იმარხებოდნენ.

§ 30 როდესაც სამრევლო საბოლოოდ იხურება, მისი ქონება გადადის საქართველოს ეკლესიის კუთვნილებაში; თუ ის სხვა სამრევლოს მიეწერა, იმისი ქონება უკანასკნელის კუთვნილებად იქცევა; ხოლო როდესაც სამრევლოს რომელიმე ნაწილი დამოუკიდებელ სამრევლოდ იქცევა, იმას საერთო ქონებიდან მიეცემა დაკმაყოფილება ძირითადის სამრევლოს გადაწყვეტილებისამებრ.

§ 31 სამრევლოს განაგებს სამრევლო კრება, რომელსაც შეადგენს ყველა მართლმადიდებელი ქალი და კაცი (არა უმცირეს 20-ის წლისა), რომელნიც ამ სამრევლოს საბუთებში არიან ჩაწერილნი როგორც წევრნი სამრევლოისა. კრება არის ჩვეულებრივი—წელიწადში ორჯერ და არა ჩვეულებრივი—საჭიროებისამებრ. სამრევლო კრებას იწვევს სამრევლო საბჭო. კრება უნდა მოწვეულ იქნას იმ შემთხვევაშიაც, როცა ამას მოითხოვს არა უმცირეს სამრევლოის 20-ის სრულწლოვანის წევრისა. კრება თვითონ ირჩევს თავმჯდომარეს და, თუ საჭიროა, მდივანსაც. კრება კანონიერია, უკეთუ მასზე სამრევლოის ყველა სრულწლოვან წევრთა მესამედი მაინც გამოცხადდება, ხოლო თუ კრება პირველ მოწვევაზე არ შესდგა, მეორედ იგი კანონიერია, რამდენი წევრიც უნდა გამოცხადდეს.

§ 32 სამრევლო კრების კომპეტენციას ეკუთვნის: ა) არჩევა კრებულისა და სამრევლო საბჭოს წევრებისა და ამათი კანდიდატებისა, აგრეთვე სამრევლო მოლარისა (უწინდელი „მნათისა“); ბ) ეკლესიისა და კრებულის შესანახი ხარჯების მორწმუნეთა შორის გაწერა გ) სამართალში მიცემა სამრევლო საბჭოს წევრებისა სამსახურის აღსრულების დროს უფლების აღმატებისა და ბოროტმოქმედებისათვის; დ) აღძრვა საქმისა საოლქო ანუ საეპარქიო სასამართლოების წინაშე კრებულის წევრთა შესახებ მათი უთანადო მოქმედებისა და ცუდი ყოფა-ქცევისათვის; ე) ზრუნვა ეკლესიის გამშვენებისა და კეთილმოწყობისათვის; ვ) ზრუნვა სამრევლოს სარწმუნოებრივ-ზნეობრივი სრულყოფისა და მის საგანმანათლებლო-საქველმოქმედო დაწესებულებათათვის; ზ) ზრუნვა საკრებულო სახლისა და სასაფლავოსათვის; ც) დანიშვნა სარევიზიო კომისიის წევრებისა სამრევლო საბჭოს მოქმედებისა და ანგარიშის განსახილველად; თ) არსებულ სამრევლოს გაყოფის შესახებ შუამდგომლობის აღძრვა; ი) შუამდგომლობის აღძრვა უძრავ-მოძრავი ქონების შექმნისა და განთვისების შესახებ; ია) აღება ისეთის შესხისა, რომელიც სამრევლოს თვიურ შემოსავალს აღემატება; იბ) შუამდგომლობის აღძრვა ტაძრის კაპიტალურად გადაკეთების შესახებ, როცა ტრაპეზის აშლია საქირო! იგ) არჩევა დელეგატებისა (საერო პირთაგან) საოლქო კრებისათვის.

§ 33. სამრევლო კრების აღმასრულებელი ორგანო არის სამრევლო საბჭო, რომელიც შესდგება კრებულის ყველა წევრთაგან (მღვდელი, მთავარდიაკონი და წიგნის-მკითხველი), მოლარისაგან („მნათე“) და კრებულის წევრებზე ორჯერ მეტ ერისიგანთა წარმომადგენელისაგან, რომელთაც ირჩევს სამრევლო კრება სამი წლის ვადით; ყოველი წლის ბოლოს ამ წარმომადგენელთა მესამედი გამოდის საბჭოდან (პირველად წილის ყრით და შემდეგ არჩევის უხუცესობის კვალობაზე), მაგრამ შეუძლია ხელახლა არჩეულ იქნას სამრევლო საბჭოს თავმჯდომარეობსეკ ლესიის წინამძღვარი, ხოლო როცა იგი არ არის, მაშინ საბჭო თვითონ ირჩევს თავმჯდომარეს თვის შორის. საბჭოს სხდომები იმართება თვეში ერთხელ, ხოლო, თუ საქიროება მოითხოვს, უფრო ხშირად. საქმეები წყდება

უბრალო ხმის უმეტესობით, ხოლო, როცა ხმები თანაბრად იყოფა, მაშინ თავმჯდომარის ხმა აძლევს უპირატისობას.

შ ე ნ ი შ ე ნ ა. საბჭოს წევრად აკრეთვე მოღარედ ირჩევა რეგორც მამაკაცი, ისე დედაკაცი.

§ 34. სემრეველო საბჭოს კომპეტენცია: ა) ეკლესიის უძრავ-მოძრავი ქონების მართვა-გამგეობა; ბ) ყოველგვარი სტატისტიკური ცნობის შეკრება, რასაც კი სამრეველოს მართვა-გამგეობისათვის აქვს რაიმე მნიშვნელობა; გ) აკრეფა საეკლესიო გადასახადისა მრეველში და მისი დანიშნულებისამებრ განკარგულება; დ) ზრუნვა ეკლესიისა და კრებულის შესახებ საშუალებათა გასაძლიერებლად; ე) ზრუნვა ტაძრისა და ღვთისმსახურების კეთილ-მოწყობისთვის; ვ) ზრუნვა ქვრივობოლთა და გაქირვებულთათვის ქველმოქმედების წესით; ზ) აღძრვა საქმისა იმ პირთა წინააღმდეგ, რომელნიც ეკლესიასა და მორწმუნეთა სარწმუნოებრივს გრძნობას შელახავენ; ც) მოწვევა სამრეველო კრებისა და წინასწარი დამუშავება იმ საკითხებისა, რომელნიც კრებამ უნდა განიხილოს; თ) გამგეობა სამრეველო სასაფლაოსი; ი) სამრეველო ქონებისა და თანხეებისა ყოველთვისური შემოწმება; ია) თავისი მოქმედების წლიური ანგარიშის შედგენა, საოლქო საბჭოსა და სამრეველო კრებისათვის წარსადგენად.

შ ე ნ ი შ ე ნ ა. სამრეველო საბჭოს აუცილებელი წევრია სამრეველო მოღარე (უწინდელი „მხათე“), რომელიც აწარმოებს წმინდა სხთლის მხურციას, იღებს სამრეველო თანხებს და ინიხავს საკრედიტო დაწესებულებებში, აწარმოებს შემოსავალ-გასავლის წიგნსა და ადგენს სამრეველოდ შემოსავალ-გასავლის წლიურ ანგარიშს. მოღარეს ირჩევს სამრეველო კრებასაში წლის ვადით.

§ 35. კ რ ე ბ უ ლ ი. კრებულის აუცილებელ წევრად ითლებიან: მღვდელი და წიგნისმკითხველი, ხოლო, სადაც შეძლება, იქ სამრეველოს დიაკონიცა (მთავარი) ჰყავს.

შ ე ნ ი შ ე ნ ა 1. დიაკონი და წიგნის-მკითხველი არიან მხოლოდ თანაშემწენი მღვდლისა და უიშისოდ არავითარი მღვდელ მოქმედების შესრულება არ შეუძლიათ სამრეველოში.

შ ე ნ ი შ ე ნ ა 2. ერთსა და იმავე სამრეველოში ორი მღვდლის ყოფნა სასურველი არ არის; მაგრამ, თუ ამას მოი-

თხვს სსმრეველს სიდიდე და აუცილებელი სჭარბება სსმრეველს შეუძლია თავის წინამძღვარს თანაქმეწად შეჩრე მღვდელი მისცეს.

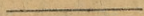
§ 36. მღვდელი. მღვდელი ვალდებულია: ა) მუდამ თავის მრევლში ცხოვრობდეს და სამრევლო არ დასტოვოს, განსაკუთრებით როცა იქ რაიმე მოარული სენი გაჩნდება და როცა სამრევლოს განსაცდელი რამ მოეღოს; ბ) განსაკუთრებულ თვალყურს ადევნებდეს საკუთარს ყოფაქცევას, როგორც საზოგადოებაში, ისე თავის სახლში; გ) ასრულოს საზოგადოებრივი ღვთისმსახურება დაწესებულ დროს; დ) მრევლის მოთხოვნილებების მიხედვით დაუყოვნებლივ აასრულოს საჭირო მღვდელმოქმედება; ე) თვალყური ადევნოს ტაძრისა და საღვთისმსახურო საგნების სისუფთავესა და კეთილშეგნებებს; ვ) თვალყური ადევნოს მრევლში საეკლესიო დისციპლინისა და ზნეობის დაცვას; ზ) როცა სამსახურის დროს ამა თუ იმ საკითხის შესახებ ეჭვი დაებადება, მოვალეა ახსნა განმარტებისათვის საოლქო ან საეპარქიო საბჭოს მიჰმართოს; ჰ) მის უპირველეს მოვალეობას შეადგენს ეკლესიაში ქადაგება და საზოგადოდ სწავლა-მოდღვრება; თ) მღვდელი მოვალეა ღვთისმსახურების დროს კათალიკოზისა და თავისი ეპისკოპოსის სახელი მოიხსენიოს; ი) აგრეთვე მოვალეა კრებულის სხვა წევრთა საშუალებით საეკლესიო საბუთები აწარმოვოს; ია) თავის სამრევლოში მღვდელს უფლება აქვს სხვა მღვდელს რომლისამე მღვდელმოქმედების შესრულების ნება არ მისცეს.

§ 37 კრებულის წევრებს ირჩევს სამრევლო კრება. რომელსაც ამ შემთხვევაში ხელმძღვანელობას უწევს საოლქო საბჭო თავისი წარმომადგენლის შემწეობით. არჩევს შემდეგ საოლქო საბჭოს წერმომადგენელი შეადგენს საარჩევნო სიგელს, რომელსაც წარუდგენს საოლქო საბჭოს, ხოლო ეს უკანასკნელი თავისი დასკვნითურთ საეპარქიო საბჭოს—დასამტკიცებლად. საეპარქიო საბჭოს უფლება აქვს სამრევლოს დასაბუთებული უარი უთხრას და ახალი კანდიდატის არჩევა მოსთხოვოს.

§ 38 წლოვანებით სამღვდნლო კანდიდატი უნდა იყოს არა უმცირეს 30-ის წლისა, საღიაკვნო არა უმცირეს 25-ისა, წიგნის მკითხველად კი 20-ის წლისა და უფრო ახალგაზდაც შეიძლება აირჩიეს. ფიზიკურად სამღვდლო და საღიაკვნო

კანდიდატი უნდა აკმაყოფილებდეს საეკლესიო კანონების მოთხოვნებს. რაც შეეხება მათ ზნეობრივ თვისებათა გამოკვლევას, ეს მთლად ამომრჩეველთა ნდობისა და სინიდისის საქმეა; სამღვდელთა კანდიდატს უნდა ჰქონდეს მიღებული საშუალო საზოგადო განათლება და ყოველ შემთხვევაში არა უმცირეს სრული პროგრამაზიული განათლებისა. ამავე მოთხოვნებს უნდა აკმაყოფილებდეს შეძლების დაგვარად საღვთისმეტყველები და წიგნის მკითხველნიც, რომელთაც უნდა იცოდნენ ღვთისმსახურების წესები და საეკლესიო საბუთების წარმოება, რაც წინდაწინვე (არჩევამდე) უნდა იყოს შემოწმებული რომლისამე საეპარქიო საბჭოსაგან.

შენიშვნა. წიგნის მკითხველად შეიძლება არჩეულ იქნას როგორც მამაკაცი, ისე დედაცა.

საკლასიო საგართალი.

§ 39. საქართველოს ეკლესიის სამართალს ექვემდებარება ამ ეკლესიის ყველა წევრი ისეთ საქმეში საეკლესიო სწავლა-მოდღვრებისა, ზნეობრივ ცხოვრებისა, საეკლესიო წყობილებისა და საეკლესიო სამსახურის წინააღმდეგ, რომელთათვისაც საეკლესიო კანონით დადგენილია განსაზღვრული სასჯელი ანუ ზომები ზღვევისა და გასწორებისა.

§ 40. საეკლესიო სამართალი განცალკევებულია საეკლესიო გამგეობისაგან, ე. ი. აქვს საკუთარი ორგანოები, გარდა სრულიად საქართველოს საეკლესიო კრებისა, რომელიც უზენაესი ორგანოა როგორც გამგეობისა ისე სამართლისა ეკლესიაში. ამ კრების გარდა საეკლესიო სამართალს აქვს კიდევ შემდეგი ორგანოები: საკათალიკოსო, საეპარქიო და საოლქო სასამართლოები.

§ 41. განსაკუთრებული ინსტიტუტი საქმის გამომძიებლისა არ არსებობს, არამედ სასამართლო თვითონ ირჩევს გამომძიებელს თავის წევრთაგან თვითეულ შემთხვევაში. არ არსებობს არც პროკურორის თანამდებობა, არამედ სასამართლოს ერთერთ წევრს მიენდობა საბრალმდებულო ოქმის შედგენა და მოხსენება; ეს წევრი შემდეგ მონაწილეობას აღარ იღებს განაჩენის გამოტანაში.

შენიშვნა. ბრალდებულს ნება აქვს სასამართლოში დაეცემა (ვექილი) დაიხმაროს, მაგრამ თვით სასამართლოსთან დამცველის ინსტიტუტი არ არსებობს.

§ 42. საეკლესიო სამართალი დახურული არ არის, საქმის გარჩევას გარეშენიც ესწრებიან. განაჩენს სასამართლოს წევრები დაადგენენ ბრალდებულის თანდასწრებით, თავისი შინაგანის დარწმუნების თანახმად, და მხოლოდ მას შემდეგ, როცა შემოწმებულ იქნება სასამართლოში წარმოდგენილი საბუთები.

§ 43. ყოველი საქმე არსებითად გადაწყდება ორს ინსტანციაში და მესამე ინსტანცია იქნება საკასაციო. სრულიად საქართველოს საეკლესიო კრების განაჩენი კი საბოლოავა, თუნდაც იქ საქმე პირველის ინსტანციით წყდებოდეს.

საოლქო საგარეო.

§ 44. ყოველ საეკლესიო ოლქს აქვს ერთი საოლქო სასამართლო, რომლის შემადგენლობა ასეთია: თავმჯდომარე უსათუოდ მღვდელი და ოთხი წევრი: ერთი მღვდელი, ერთი მთავარდიაკონი ან წიგნისმკითხველი და ორი ერისგანი, რომელთაც ირჩევს საოლქო კნება სამი წლის ვადით. ყოველი ორიწლის შემდგომ თითო წევრი სამსახურს თავს ანებებს, პირველად წილისყრით და შემდეგ არჩევის უხუცესობის მიხედვით. იგივე კრება ირჩევს სასამართლოს წევრთა კანდიდატებსაც: ერთს სასულიეროსა და ერთს საერო პირს.

შენიშვნა. სასამართლოს წევრები განმეორებითაც შეიძლება აჩეულ იქნან.

§ 45. საოლქო სასამართლოს ექვემდებარება ისეთი საქმეები (§ 39), რომელთათვისაც საეკლესიო კანონით დადგენილია შენიშვნა და დატუქსვა.

საეპარქიო სასამართლო.

§ 46. საეპარქიო სასამართლოს ჰყავს თავმჯდომარე — ადგილობრივი მღვდელმთავარი და ექვსი წევრი: ორი მღვდელი, ერთი წიგნისმკითხველი ან მთავარდიაკონი და სამი ერისგანი, რომელთაც აირჩევს საეპარქიო კრება ექვსი წლის ვადით.

ყოველი სამი წლის შემდეგ არჩეულ წევრთა ნახევარი სამსახურს თავს ანებებს—პირველად წილის ყრით და შემდეგ არჩევის უხუცესობის მიხედვით.

შენიშვნა. რაცა მღვდელმთავარი არ არის, მაშინ სასამართლოში თავმჯდომარეებს ერთი წევრი მღვდელთაგანით თუთ სასამართლს ირჩევით.

შენიშვნა 2. სასამართლოდან გასული წევრი შეიძლება ხელმეორედ არჩეულ იქნას. —სასამართლს წევრებთან ერთად საენაჩიას კრება არჩევს მათ კანდიდატებსაც: ერთს მღვდელს, ერთ წიგნის მკითხველს ან მთავარდიაკონს და ერთს ერთაგანს

§ 47. საეპარქიო სასამართლოს ექვემდებარებიან: ა) დანაშაულობანი, რომელთათვისაც საეკლესიო კანონით დადგენილია უმძიმესი ზომები: მღვდელმოქმედებების შესრულების აკრძალვა, სამსახურიდან გადაყენება და ბ) აგრეთვე საოლქო საბჭოების წევრთა დანაშაულობანი სამსახურის აღსრულების დროს და გ) გასაჩივრებული საქმეები საოლქო სასამართლოებიდან.

საკათალიკო სასამართლო.

§ 48. საკათალიკოსო სასამართლოს ჰყავს თავმჯდომარე —კათალიკოზი და რვა წევრი, არჩეულნი სრულიად საქართველოს საეკლესიო კრების მიერ ექვსი წლის ვადით: სამი მღვდელი, ერთი დიაკონთა ან წიგნის მკითხველთა წარმომადგენელი და ოთხი ერთაგანი. ამათ გარდა საკათალიკოსო საბჭოში მონაზონთა წარმომადგენელიც მონაწილეობს გადამწყვეტის ხმით, როცა საქმე სამონაზნო პირს შეეხება. არჩეული წევრების ნახევარი ყოველი სამი წლის შემდეგ სამსახურს თავს ანებებს—პირველად წილის ყრით და შემდეგ არჩევის უხუცესობის კვალობაზე. როცა საქმე რომელსამე ეპისკოპოსს შე-

ენება, მაშინ საქმის გარჩევაში მონაწილეობას იღებენ გადამ-
 წყვეტის ხმით ყველა საეპარქიო მღვდელმთავრებიც.

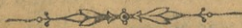
შენიშვნა 1. როცა კათალიკოზი არ არის, მაშინ სკა-
 ლიკოზო სსსმართლმართვამდგომარეობს კათალიკოზის შესაუდრე.

შენიშვნა 2. წევრებთან ერთად საეკლესიო კრების მიერ
 ირჩევიან მათი კარდიანტებიც: ერთი მღვდელი, ერთი წიგნისმკი-
 თხველთა ან მთავარდიაკონთა წარმომადგენელი და ორი ერთა-
 განია.

§ 49. საკათალიკოზო სასამართლოს ექვემდებარება: ა) დანაშაულობანი, რომელთათვისაც საეკლესიო კანონით დანი-
 შნულია ეკლესიის წევრობიდან გამოორიცხვა ბ) საეპარქიო სა-
 ბჭოების წევრთა და მღვდელმთავართა დანაშაულობანი სამ-
 სახურში გ) გასაჩივრებული საქმეები საეპარქიო სასამართლო-
 ებიდან აპელაციის წესით და საოლქო სასამართლოებიდან
 კასაციის წესით.

უზენაესი საეკლესიო სამართალი

§ 50 უზენაესი საეკლესიო სამართალი სრულიად სა-
 ქართველოს საეკლესიო კრების ხელშია (§ 10 და § 40),
 რომელსაც ექვემდებარება: ა) კათალიკოზისა და საკათალი-
 კოზო საბჭოს წევრთა უთანადო მოქმედებანი და დანაშაუ-
 ლობანი სამსახურში და ბ) გასაჩივრებული საქმეები საკათა-
 ლიკოზო სასამართლოდან აპელაციის წესით, ხოლო საეპარ-
 ქიო სასამართლოებიდან კასაციის წესით.

F 98.470
3

